

Tutoriál

Jak učit angličtinu na 1. stupni podle nového RVP?

Podle revidovaného RVP ZV se bude **povinně vyučovat anglický jazyk od první třídy**, a to od 1. září 2027.

Pro mnohé školy se jedná pouze o formální krok, zatímco pro jiné je to zásadní změna, která kromě změny předmětové struktury přináší i **nároky na potřeby aprobovaných učitelů anglického jazyka**.

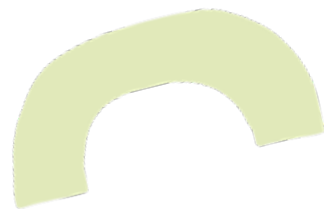
Jaká jsou všeobecná pravidla?

- Vstupní jazyková úroveň je A0, **dosažená úroveň v 5. třídě A1 podle SERRJ**.
Hodinová dotace není nikde striktně uvedena, pouze doporučena:
1 + 1 + 3 + 4 + 4.
- Šest očekávaných výsledků učení je rozdělených do tří základních jazykových činností: **recepce, produkce, interakce**.
- Zvládnutí každého očekávaného výsledku je popsáno ve třech stupních:
na začátku, na cestě, splněno.
- Očekávané výsledky učení jsou též definovány z pohledu **klíčových kompetencí a základních gramotností**.
- Na stránkách prohlednout.rvp.cz lze kromě popisu jednotlivých OVU dohledat v nezávazné části **metodickou podporu s ilustrativními úlohami**.

Jakým způsobem pojmut výuku v prvních dvou ročnících ZŠ?

První třída znamená pro děti **velkou životní změnu**, na kterou každé dítě reaguje svým osobitým způsobem. Mnohé děti jsou jen **pasivními pozorovateli, prožívají své „silent period“**. Toto období není nikde časově ohraničené, ale může trvat až dva roky.

Co to znamená pro učitele?

- Děti **nenutte ani netlačte do jakýchkoli aktivit, ve kterých se děti necítí komfortně**. Nesnažte se děti „zlomit“ k odpovědím, nebo k cizojazyčnému projevu. Jazykový nátlak může vést až k „uzavření“ dítěte.

Děti si musí v tomto věku vybudovat svůj vlastní postoj a vztah k cizímu jazyku. Záleží jen na učitelích, jak budou nápomocní.

- Velkou výhodou je **vnitřní motivace dětí** k učení se cizímu jazyku. Je dobré ukázat dětem, že **angličtina není jen předmět ve škole, ale životní styl**.
- **Doporučená hodinová dotace** v 1. a ve 2. třídě je jedna vyučovací hodina za týden.

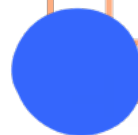
Pokud vyučuje pouze jeden pedagog všechny nebo většinu předmětů v první dvouleté etapě, je vhodné výuku rozdělit do dvou 20 minutových bloků za týden. V průběhu týdne jen zopakovat pár slovíček, písniček, říkanek.

- Jelikož pro děti je někdy obtížné pohopit, proč pan nebo paní učitelka mluví jednou česky a z ničeho nic anglicky, je vhodné se i **vizuálně odlišit**. Ať již barevným šátkem, zástěrou, či jinou proprietou, která dětem **napoví, že mohou očekávat jazykovou změnu**.
- Stejně tak je dobré si uvědomit, že děti **odezírají primárně ze rtů učitele**. Mluvte vždy srozumitelně, i s přehnanou artikulací. **Obklopte se obrázky, materiály a dalšími pomůckami**.
- Nebojte se použít **maňáska jako průvodce angličtinou**.

Desatero pro výuku v 1. a 2. třídě pro učitele

1. Předávejte dětem lásku k jazyku!
2. Každá hodina je herecký výstup.
3. Připravte si pevný scénář + variabilní modul(y).
4. Artikulace je základ!
5. Rekvizity + zásoba obrázků.
6. Každý měsíc nová písnička + říkanka.
7. Nebojte se zapojit celé tělo.
8. Každou novou aktivitu (hru) vysvětlujte na tři způsoby.
9. Vyprávějte v příbězích.
10. Všímejte si každého jednotlivého žáka!

Základní principy výuky angličtiny na 1. stupni

Základem je naučit se vnímat jazyk skrz **písničky, říkanky, pohybové aktivity**. S tím je spojené i budování slovní zásoby.

Jaké metody jsou vhodné?

- Téměř všechny **audio-orální metody**. Sem patří rytmizace básniček, říkanek, drilové opakování slovíček a vět, základní „role playing“ – ať již ve dvojicích, nebo jako řetězová reakce.
- **Vizuálně-motorické metody**. Sem patří kreslicí diktát, TPR (hry s pohybem), role-play s gesty, pantomima, práce s obrázky a kartami, výtvarné aktivity.
- V rámci čtení a psaní se doporučuje metoda **Phonics**.

Jak na psaní a gramatiku?

Jsou to dvě disciplíny, ke kterým musí každý **postupně dospět**.

- S písemným projevem je vhodné začít **až od pololetí druhé třídy**.
- S gramatickými jevy začněte zlehka až v **průběhu třetího ročníku**.

Učebnice?

Učebnice jsou prokletá mantra českého školství. Učebnice má fungovat jako **inspirace, podpora k výuce**, ale určitě **ne jako cíl výuky**.

Při výběru učebnic je vhodné se zamyslet nad několika body. **Zkuste si sami odpovědět na otázky:**

- *Jaký typ školy jsme: plně integrovaná, pouze první stupeň, malotřídka?*
- *Předpokládá se propojení výuky, ať již skrz stupně nebo ročníky?*
- *Je pro naše potřeby lepší se řídit podle předmětového nebo tematického ŠVP?*
- *Jak zkušené pedagogy máme? Vyučují na prvním stupni kolegové z druhého stupně?*
- *Využijeme pro první dva ročníky učebnice, nebo si vytvoříme pracovní listy?*
- Většina učebnic je **koncipovaná jako ucelená řada**, která pokrývá potřeby prvního stupně, případně s přesahem na druhý stupeň.
- Určitě **není vhodné používat pro každé 2–3 ročníky jiné učebnice**, např. jiného nakladatele, jinou řadu apod. Vedlo by to k roztržitosti a ztrátě návaznosti ve výuce.

- Pokud učebnice změníte, ujistěte se, že probírané učivo, především slovní zásoba, **na sebe v učebnicích navazuje**.
- Ujistěte se, že vybrané učebnice jsou **určené pro daný typ ročníku**. Mějte na paměti, že učebnice pro starší začátečníky ve třetí třídě nejsou vhodné pro žáky v první třídě.

Standartně využívané učebnice na 1. stupni základních škol:

- ***Jump In!***, nakladatelství Oxford University Press – lze využít obrázkové sady příběhů, rozdělené do 15 tematických okruhů. Materiály jsou primárně určené pro výuku v MŠ, avšak svou strukturou vhodné i pro 1. a 2. třídu. Praktické využití mají v malotřídkách, kde se nepreferují učebnice.
- ***Matt the Bat***, nakladatelství Fraus – nová učebnice pro 1. a 2. třídu s výrazně propojenou složkou interaktivních online cvičení, vhodná pro „domškoláky“.
- ***Let's Rock***, nakladatelství Taktik – učebnice názorně pracuje s propojením jazyka a hudební složky.
- Pro jazykově zaměřené školy s vyšší hodinovou dotací lze doporučit také řadu učebnic z nakladatelství WattsEnglish Ltd., postavené na přirozeném osvojování jazyka prostřednictvím kontextu a komunikace. U této řady učebnic je vhodné nastavení pro celý první stupeň.
- Řada učebnic, která by pokryla výuku od 1. do 9. ročníku, může být opět z nakladatelství Oxford University Press prostřednictvím řady „***Explore***“ (***Let's Explore, Explore Together, Project Explore***).

Zde uvedené materiály nejsou uvedené ve smyslu doporučení, pouze jako návrh a inspirace. Na trhu je obrovská škála učebnic a materiálů, které by určitě stály za zmínku.

O dokumentu

Tento dokument vznikl jako doplňující materiál k webinári k revizi RVP ZV. Tutoriál slouží k rozšíření obsahu webináře o dodatečné informace a praktické podněty pro výuku.

Záznamy a další informace o webinářích najdete na:

<https://webinare.rvp.cz/ips-kurikulum>.

O webinári

Lektorka: Mgr. Jitka Bajgarová Černožorská

Datum vysílání: 17. 9. 2025

Záznam: <https://webinare.rvp.cz/webinar-npi/122359>

